U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) J. C.**, **b) KohoVolit.eu**, se sídlem Vinice 347, Plasy, proti žalované: **Česká televize**, se sídlem Na hřebenech II 1132/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2015, č. j. LP 401/2015, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6 A 183/2015, o návrhu žalobců na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů,

takto:

I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 6 A 183/2015, rozhodnout nejpozději ve lhůtě do **20. 9. 2018.**

II. Žalobcům **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobci (dále „navrhovatelé“) podali žalobu proti rozhodnutí žalované dne 21. 9. 2015.

[2] Usnesením ze dne 18. 11. 2015 byli navrhovatelé vyzváni k zaplacení soudních poplatků, to učinili dne 24. 11. 2015.

[3] Dne 1. 7. 2016 zaslal soud žalované žalobu k vyjádření; dne 2. 8. 2016 bylo městskému soudu doručeno vyjádření žalované k žalobě a současně byl předložen správní spis.

[4] Dne 13. 7. 2018 podali navrhovatelé návrh na určení lhůty; v něm namítají průtahy v řízení, které trvá již téměř tři roky a soud je nečinný. Navrhovatelé poukazují na to, že s ohledem na předmět žaloby, budou informace, vzhledem k dlouhému časovému odstupu bezvýznamné a pro výzkum veřejného mínění bezcenné.

[5] Dne 18. 7. 2018 byl návrh postoupen městským soudem Nejvyššímu správnímu soudu. Současně se k němu vyjádřil předseda senátu JUDr. L. H. s tím, že jej považuje za nedůvodný, neboť navrhovatelé byli vyzváni dne 16. 7. 2018 k odstranění vad neurčité žaloby ve lhůtě do 15-ti dnů; tato lhůta ještě neuplynula, proto o žalobě nelze rozhodnout. Dále poukázal na to, že je soud povinen projednat a rozhodovat věci dle pořadí nápadu; v současné době soud rozhoduje o žalobách podaných v roce 2014.

[6] Návrh je důvodný.

[7] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení* […].“

[8] Jak již zdejší soud několikráte ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

[9] Co se týče postupu samotného městského soudu, je nutno konstatovat, že soud se dopustil zásadních průtahů již ve vztahu k prvotním procesním úkonům, které je nutno učinit, a nepostupoval tak, aby o věci mohlo být rozhodnuto v přiměřené lhůtě; zejména až po téměř dvou měsících vyzval navrhovatele k zaplacení soudního poplatku, téměř po deseti měsících zaslal žalované žalobu k vyjádření. Za zcela nepřijatelné je pak nutno považovat, pokud městský soud teprve po téměř třech letech 16. 7. 2018, tedy bezprostředně poté, kdy navrhovatelé podali dne 13. 7. 2018 návrh na určení lhůty, vyzve navrhovatele k odstranění vad neurčité žaloby.

[10] Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. Věc navrhovatelů přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu. Nicméně městský soud pomíjí další aspekty, na které Nejvyšší správní soud klade rovněž důraz, a to celkovou dobu řízení.

[11] Nejvyšší správní soud se při posuzování průtahů v řízení řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35). Stejně jako Ústavní soud (srov. též např. nález ze dne

7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť ani samotným vyhověním návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, by nedošlo k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[12] Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána v září 2015, tedy téměř před třemi roky; přitom z vyjádření městského soudu, uvádí-li, že v současné době projednává věci z roku 2014, nelze očekávat, že by věc byla rozhodnuta v přiměřené lhůtě. Nejvyšší správní soud rovněž přihlédl k tomu, že se nejedná o věc rozsáhlou či složitou a navrhovatelé nepožadují jednání. Zejména potom nemohl pominout zcela netransparentní postup městského soudu popsaný výše. Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu, jakož i s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, nemohl, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovatelům dosud nedostalo rozhodnutí, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[13] Podle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát, je-li návrh uznán jako oprávněný. Z obsahu spisu Nejvyšší správní soud však žádné úkony právní služby nezjistil, proto navrhovatelům žádnou náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. července 2018

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu